

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

А.М. Мартиненко

«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогіка сімейного виховання та психології сім'ї»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА**

(код і назва спеціальності)

**Полтава
2024 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка сімейного виховання та психологія сім'ї» для студентів спеціальності **012 Дошкільна освіта**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2021 року.

Розробник: Клевака Леся Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

Гришко Ольга Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ Клевака Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки _____ Шевчук В.В.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ Чернишов В.В.

«30» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		4-ий
		Семестр
		7-ий
Індивідуальне завдання – не передбачено планом	Ступінь вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		22 год.
		Самостійна робота
		78 год.
		Вид контролю: Диференційований залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 42/78.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Педагогіка сімейного виховання та психологія сім'ї» полягає в засвоєнні знань з питань сімейного виховання, підготувати їх до свідомого виконання батьківських функцій та вміння працювати з батьками з метою підвищення їх педагогічної культури, формувати правильне та відповідальне ставлення до виховання дітей, попередження та уникнення можливих помилок і недоліків у процесі сімейного виховання.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага); здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку; здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сімейного виховання та психологія сім'ї» спирається на знання студентами дисциплін «Педагогіка загальна та порівняльна»,

«Дошкільна педагогіка», «Психологія дитяча», «Психологія спілкування», «Психологія особистості».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сімейного виховання та психологія сім'ї» студенти повинні:

Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
------------	---------------	--------	---------------------	-----------------------

90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
			приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60-63	Е	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік; стандартизовані тести, які вирішуються на практичних заняттях; презентації результатів виконаних завдань самостійної роботи.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль І. Сім'я як соціальний інститут становлення і розвитку особистості.

Тема 1. Сімейна педагогіка в системі педагогічних наук. Характеристика сім'ї як інституту виховання.

Поняття про сімейну педагогіку. Зв'язок сімейної педагогіки із іншими науками. Джерела сімейної педагогіки. Становлення і розвиток сім'ї як соціально інституту. Законодавчі акти про сім'ю. Стратифікація суспільства та її вплив на сучасну сім'ю. Особливості сучасної сім'ї. Функції сім'ї. Методи вивчення сім'ї.

Практичне заняття №1.

Тема 2. Виховання дітей у сім'ї.

Вплив сім'ї на розвиток дитини. Основні напрями виховання дітей в сім'ї. Методи виховання дітей в сім'ї. Педагогічні умови успішного виховання дітей в сім'ї.

Практичне заняття №2.

Тема 3. Виховний потенціал сім'ї.

Поняття про виховний потенціал. Типи сімей, їх виховний потенціал. Виховання дітей у неповній сім'ї. Особливості виховання дітей у прийомній сім'ї. Специфіка виховання у сім'ї близнюків. Особливості виховання дівчинки у сім'ї. Особливості виховання хлопчика у сім'ї. Вплив сімейного неблагополуччя на формування особистості дитини.

Практичне заняття №3.

Тема 4. Роль батьків та близьких родичів у вихованні дітей.

Авторитет батьків як чинник успішного виховання дітей у сім'ї. Види авторитету. Вплив матері на виховання дитини. Роль батька у виховання дитини. Роль бабусі та дідуся у вихованні дітей. Підготовка дитини до шкільного навчання в умовах сім'ї.

Практичне заняття №4.

Тема 5. Особливості виховання дітей в українській сім'ї.

Виховний ідеал української сім'ї. Методи розумового, трудового, морального виховання дітей в українській сім'ї. Народні звичаї, пов'язані з народженням та вихованням дітей.

Практичне заняття №5.

Тема 6. Організація естетичного, трудового, фізичного виховання дитини в сім'ї.

Засоби естетичного розвитку дітей різного віку в умовах родини. Трудове виховання дитини у родині. Умови ефективної організації різних видів праці дітей у сім'ї. Фізичне виховання дошкільників у сім'ї. Особливості виховання гіперактивної дитини у сім'ї.

Практичне заняття №6.

Тема 7. Негативні тенденції у процесі сімейного виховання.

Проблеми жорстокого поводження з дітьми в колі сім'ї. Типи жорстокості до дітей та їх характеристика. Насильство до дітей, причини та шляхи його попередження. Вплив негативного ставлення в родинному середовищі на емоційний світ дошкільника. Проблема розлучень та їх вплив на формування особистості дитини. Можливості вирішення протиріч між батьками і дітьми.

Практичне заняття №7.

Тема 8. Педагогічна культура батьків.

Поняття про педагогічну культуру. Організація та методичні аспекти формування педагогічної культури батьків. Психолого-педагогічна освіта батьків.

Практичне заняття №8.

Тема 9. Сім'я як соціально-психологічний феномен.

Предмет, об'єкт та завдання психології сім'ї. Розвиток шлюбних відносин в різні історичні періоди. Сім'я як система та мала група. Функції сім'ї. Типології сімей.

Практичне заняття №9.

Тема 10. Психологічні проблеми стабільності шлюбу та сім'ї.

Поняття про шлюб. Мотивація взяття шлюбу. Умови успішного сімейного спілкування. Психологічна готовність особистості до шлюбу.

Практичне заняття №10.

Тема 11. Сім'я та її психологічний вплив на формування особистості дитини.

Особливості соціалізації дитини в сім'ї. Фактори сімейного виховання, які можуть привести до невротизації дітей. Стилі сімейного виховання. Психологічна допомога дітям розлучених батьків. Психологічна допомога членам сім'ї важкохворого. Психологічна допомога помираючим членам сім'ї.

Практичне заняття №11.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Сімейна педагогіка в системі педагогічних наук. Характеристика сім'ї як інституту виховання.	12	2	2			8
Тема 2. Виховання дітей у сім'ї.	10	2	2			6
Тема 3. Виховний потенціал сім'ї.	10	2	2			6
Тема 4. Роль батьків та близьких родичів у вихованні дітей.	10	2	2			6
Тема 5. Особливості виховання дітей в українській сім'ї.	12	2	2			8
Тема 6. Організація естетичного, трудового, фізичного виховання дитини в сім'ї.	8		2			6
Тема 7. Негативні тенденції у процесі сімейного виховання.	12	2	2			8
Тема 8. Педагогічна культура батьків.	12	2	2			8
Тема 9. Сім'я як соціально-психологічний феномен.	10	2	2			6
Тема 10. Психологічні проблеми стабільності шлюбу та сім'ї.	12	2	2			8
Тема 11. Сім'я та її психологічний вплив на формування особистості дитини.	12	2	2			8
Усього годин	120	20	22			78

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
	Семінарські заняття не передбачені	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
1	Поняття про сімейну педагогіку. Зв'язок сімейної педагогіки із іншими науками. Джерела сімейної педагогіки. Становлення і розвиток сім'ї як соціально інституту. Стратифікація суспільства та її вплив на сучасну сім'ю. Особливості сучасної сім'ї. Методи вивчення сім'ї.	2
2	Вплив сім'ї на розвиток дитини. Основні напрями виховання дітей в сім'ї. Методи виховання дітей в сім'ї. Педагогічні умови успішного виховання дітей в сім'ї.	2
3	Поняття про виховний потенціал. Типи сімей, їх виховний потенціал. Виховання дітей у неповній сім'ї. Особливості виховання дітей у прийомній сім'ї. Специфіка виховання у сім'ї близнюків. Особливості виховання дівчинки у сім'ї. Особливості виховання хлопчика у сім'ї. Вплив сімейного неблагополуччя на формування особистості дитини.	2
4	Авторитет батьків як чинник успішного виховання дітей у сім'ї. Види авторитету. Вплив матері на виховання дитини. Роль батька у виховання дитини. Роль бабусі та дідуся у вихованні дітей. Підготовка дитини до шкільного навчання в умовах сім'ї.	2
5	Виховний ідеал української сім'ї. Методи розумового, трудового, морального виховання дітей в українській сім'ї. Народні звичаї, пов'язані з народженням та вихованням дітей.	2
6	Засоби естетичного розвитку дітей різного віку в умовах родини. Трудове виховання дитини у родині. Умови ефективної організації різних видів праці дітей у сім'ї. Фізичне виховання дошкільників у сім'ї. Особливості виховання гіперактивної дитини у сім'ї.	2
7	Проблеми жорстокого поводження з дітьми в колі сім'ї. Типи жорстокості до дітей та їх характеристика. Насильство до дітей, причини та шляхи його попередження. Вплив негативного ставлення в родинному середовищі на емоційний світ дошкільника. Проблема розлучень та їх вплив на формування особистості дитини. Можливості вирішення протиріч між батьками і дітьми.	2
8	Поняття про педагогічну культуру. Організація та методичні аспекти формування педагогічної	2

	культури батьків. Психолого-педагогічна освіта батьків.	
9	Предмет, об'єкт та завдання психології сім'ї. Розвиток шлюбних відносин в різні історичні періоди. Сім'я як система та мала група. Функції сім'ї. Типології сімей.	2
10	Поняття про шлюб. Мотивація взяття шлюбу. Умови успішного сімейного спілкування. Психологічна готовність особистості до шлюбу.	2
11	Особливості соціалізації дитини в сім'ї. Фактори сімейного виховання, які можуть привести до невротизації дітей. Стилі сімейного виховання. Психологічна допомога дітям розлучених батьків. Психологічна допомога членам сім'ї важкохворого. Психологічна допомога помираючим членам сім'ї.	2
	Разом	22

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
	Лабораторні заняття не передбачені	-

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися працювати з літературними джерелами та електронними носіями, складати конспекти, аналізувати теоретичний матеріал, складати порівняльні таблиці, структурно-логічні схеми, порівнювати різні наукові концепції, теорії, закономірності та робити висновки, розв'язувати педагогічні задачі. Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять (написання конспекту, складання таблиць, структурно-логічних схем тощо);
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри психології та педагогіки);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
1.	Становлення і розвиток сім'ї як соціально інституту. Законодавчі акти про сім'ю.	8

2.	Основні напрями виховання дітей в сім'ї.	6
3.	Особливості виховання дівчинки у сім'ї. Особливості виховання хлопчика у сім'ї.	6
4.	Роль бабусі та дідуся у вихованні дітей.	6
5.	Народні звичаї, пов'язані з народженням та вихованням дітей.	8
6.	Фізичне виховання дошкільників у сім'ї.	6
7.	Вплив негативного ставлення в родинному середовищі на емоційний світ дошкільника.	8
8.	Психолого-педагогічна освіта батьків.	8
9.	Розвиток шлюбних відносин в різні історичні періоди.	6
10.	Мотивація взяття шлюбу	8
11.	Стилi сімейного виховання.	8
Усього		78

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, консультацій, практичні – при проведенні практичних занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення. До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

Репродуктивний, проблемний та частково-пошуковий методи навчання.

Методи публічного виступу, усного та письмового контролю та самоконтролю.

Метод проєктів.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Види робіт/ контролю	Перелік тем										
	Тема 1	Тема 2	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.	Тема 9.	Тема 10.	Тема 11.
	Практичне заняття										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Опитування	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Виконання завдань практичного заняття			5	5	5						
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Всього за темами	5	5	10	10	10	5	5	5	5	5	5
Диференційований залік	30										
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100										

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
3	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
2	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
1	Механічне відтворення матеріалу з суттєвими помилками, незнання науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдання практичного заняття

Бали	Критерії оцінювання
5	Виконання завдань практичного заняття здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
4	Виконання завдань практичного заняття здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
3	Виконання завдань практичного заняття здійснене не у повному обсязі, містить суттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як низький.
2	Завдання практичного заняття виконано та результати не відповідають поставленим завданням.
0	Завдання практичного заняття не виконано.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 10 балів	9-10	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-8	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	3-5	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-2	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	
60 – 63	E – достатньо	3 – задовільно
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином:

- робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях не оцінюється в балах. Пропуски практичних занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене практичне заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. «Педагогіка сімейного виховання та психологія сім'ї»: методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Укл. О.І. Гришко, Л. П. Клевака. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023 року. 14 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Бабюк Т.Й., Каньоса Н.Г., Вашак О.О. Організація просвітницької діяльності в закладі дошкільної освіти: навч. метод. посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2021. 120 с.
2. Педагогіка сімейного виховання: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта / Уклад.: Н. М. Манжелій. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2021. 72 с.
3. Психологія сім'ї: підручник / за ред. В. М. Поліщука. Суми : Університетська книга, 2021. 248 с.
4. Теорія та методика співпраці закладів дошкільної освіти з родинами: навчально-методичний посібник / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 407 с.
5. Шаповалова О.В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навч. посібник. Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. 225 с.
6. Федоренко Р.П. Психологія сім'ї : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 480 с.
7. Hryniewicz L., Luff P. Partnership with Parents in Early Childhood Settings. Taylor & Francis, 2020. 196 p.
8. Danby S.J., Flear M., Davidson C., Hatzigianni M. (eds.). Digital Childhoods: Technologies and Children's Everyday Lives. Springer,. 2018. Vol. 22. 1287 p.

9. Sadownik A., Harju-Luukkainen H., Phillipson S., Garvis S. Parental Engagement and Early Childhood Education Around the World. Taylor & Francis, 2021. 362 p.

Допоміжна

1. Гришко О.І. Співпраця вихователя і батьків у процесі адаптації дитини раннього віку до закладу дошкільної освіти / О.І. Гришко // *Питання супроводу розвитку дітей раннього віку як освітній компонент підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»* : матеріали Всеукр. наук.-пед. підвищ. кваліфікації, 4 груд. – 14 січ. 2024 р. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. – С. 17-21.
2. Енциклопедія батьківства : посібник з сімейного виховання / авт. кол. За заг. ред. Є.І. Коваленко, С.В. Кириленко. Київ : КНТ, 2008. 592 с.
3. Кавалло Р., Панарезе А. Не програмуйте дитину: як наші слова впливають на долю дітей. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 160 с.
4. Клевака Л.П., Гришко О.І. Діяльність «Центру освіти та піклування про дітей дошкільного віку» Полтавської Політехніки / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, Є.Г. Хоменко, В.В. Шевчук // *Modern movement of science : proceeding of the 15th International scientific and practical internet conference*, October 19-20, 2023. – Dnipro, 2023. – P. 252-254.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 324 с.
6. Лохвицька Л., Андрущенко Т. Виховання здорової дитини в сучасній сім'ї. Сім'я – берегиня здоров'я дитини. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 228 с.
7. Максименко Д. С. Виховуємо дитину. Практична психологія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 112 с.
8. Максименко Д. С. Вчимося бути батьками. Школа для молодих батьків. Практична психологія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 200 с.
9. Маценко Л.М. Педагогіка сімейного виховання: навч. посіб. Київ : НАКККиМ, 2011. 293 с.
10. Новара Д. Покарання марні. Як виховувати, не попадаючи в пастку емоцій. Київ : Сварог, 2020. 276 с.
11. Hryshko O. Estudo experimental o desenvolvimento vocabulário de crianças pré-escolares mais velhas ao conhecerem profissões / Hryshko, O.; Hnizdilova, O.; Lukashova, Y.; Bursova, S.; Yudina, N. // *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, Araraquara, 2021. v. 25. n. esp.3, p. 1860–1873.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle:
<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5709>